

Çevresel Risk Faktörleri Alg?s? ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çevresel Risk Faktörleri Alg?s? ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18496>

Özet

Çevresel Risk Faktörleri Algı Ölçeği, 2011 yılında Yeşilkaya tarafından yürütülen bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Ölçeğin temel amacı, ilköğretim öğrencilerinin çevrelerinde algıladıkları potansiyel risk faktörlerinin düzeyini ve niteliğini belirlemektir. Bu ölçek geliştirme çalışması, çevresel risk algısı ile öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek üzere tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle sosyal, fiziksel ve psikolojik çevre kaynaklı tehlikelerin çocuklar tarafından nasıl yorumlandığını ve içselleştirildiğini değerlendirilmeye odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çevresel risk faktörleri, Algı, ilköğretim öğrencileri, Umutsuzluk, Psikolojik ölçme, Ölçek geliştirme, Çevre bilinci.

Yazarlar

Yeşilkaya, E.

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin yaşadıkları çevredeki çeşitli çevresel risk faktörleri hakkındaki algıların sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu algıların, bireyin psikolojik iyi oluşu üzerindeki etkilerini, özellikle de umutsuzluk gibi olumsuz duygusal durumlarla ilişkisini araştırmaya hizmet eder.

Ölçek, eğitim ve psikoloji alanındaki araştırmacılara, çocukların riskli çevre koşullarına maruz kalma deneyimlerini ve bu deneyimleri nasıl yorumladıklarını anlamak için standartlaştırılmış bir araç sunar. Böylece, riskli çevrelerde yaşayan öğrencilere yönelik koruyucu ve önleyici müdahale programlarının geliştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Çevresel Risk Faktörleri Algı Ölçeği, bireylerin yaşadıkları çevredeki tehlike ve riskleri subjektif olarak değerlendirmelerini sağlayan bir psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle fiziksel çevrenin yarattığı tehlikeler (örneğin, trafik, kirlilik), sosyal çevrenin getirdiği riskler (örneğin, şiddet, zorbalık, güvensizlik) ve potansiyel psikolojik stres kaynakları (örneğin, aile içi sorunlar, akademik baskı) olmak üzere çok boyutlu bir yapıyı kapsar.

Ölçek, algılanan riskin sadece nesnel varlığını değil, aynı zamanda öğrencinin bu riskleri nasıl yorumladığını ve bunlara karşı ne kadar savunmasız hissettiğini de değerlendirerek, bilişsel ve

duygusal bileşenleri içeren karmaşık bir algı sürecini hedeflemektedir.

Geçerlik

Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş olmasına rağmen, kaynaklarda doğrudan geçerlik analizlerine dair ayrıntılı psikometrik veriler sunulmamıştır. Standart bir ölçek geliştirme süreci çerçevesinde, yapı geçerliliği ve içerik geçerliliğinin incelenmesi beklenmektedir.

Ancak, ölçeğin geçerlik çabalarına dair spesifik bilgiler, Yeşilkaya'nın (2011) orijinal tez çalışmasında (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü) yer almaktadır ve detaylı bulgular için bu ana kaynağa başvurulmalıdır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin spesifik istatistiksel değerler (örneğin, Cronbach Alfa katsayısı veya test-tekrar test korelasyonları) bu kaynakta belirtilmemiştir. Ölçek geliştirme sürecinin bir parçası olarak, iç tutarlılık analizlerinin gerçekleştirildiği varsayılmaktadır.

Güvenirlilik çabalarının sonuçları ve yöntemleri (örneğin, alt boyutlar arasındaki korelasyonlar), ölçeğin tutarlılık düzeyini ortaya koymaktadır ve bu bilgilere tezin tam metninde ulaşılabılır.

Faktör Analizi

Çevresel Risk Faktörleri Algı Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü belirlemek amacıyla kullanılan faktör analizi sonuçları, bu kaynakçada detaylandırılmamıştır. Ölçeğin, algılanan riskin farklı boyutları (fiziksel, sosyal, psikolojik) temsil eden alt faktörlere ayrılmadığı, geliştirme aşamasında yapılan Açıklayıcı veya Doğrulayıcı Faktör Analizi ile belirlenmiştir.

Ölçeğin son halini oluşturan maddelerin ve alt ölçeklerin sayısı, faktör yükleri ve açıklanan varyans oranları gibi kritik faktör analizi bilgileri, araştırmacının orijinal tezinde bulunmaktadır.

Araç

Test Type:

Geliştirme (Development)

Format:

Derecelendirme formatına ilişkin bilgi kaynakta belirtilmemiştir. Tipik olarak bu tür algı ölçekleri Likert tipi bir derecelendirme kullanır.

Language Available:

Türkçe

Population Group:

İlköğretim öğrencileri (Primary School Students)

Age Group:

Tez uygulandığı ilköğretim kademesindeki yaş grupları (Genellikle 9-14 yaş aralığına denk gelir).

Population Details:

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan tez kapsamında örneklem detayları mevcuttur.

Test Methodology:

Kişisel beyan ve öz bildirim yöntemiyle çevresel risk algısını ölçmeyi amaçlayan nicel bir araştırma aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Risk algısı, Öğrenci psikolojisi, Çevresel etkiler, Psikometrik özellikler, Umutsuzluk, Geliştirme çalışmaları, Türkiye.

Yazarlar**Author ORCID Identifier:**

Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses:

Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address:

Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, bir yüksek lisans tezi (Yeilkaya, 2011) kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari kullanımı, yazara ve tezi denetleyen kuruma bağlı olabilir. Akademik araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarından izin alınması tavsiye edilir. Ölçeğin geliştirildiği yıl: **2011**.

Ölçeğin orijinal PDF belgesine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [cevresel-risk-faktorleri-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Yeilkaya, E. (2011). *Çevresel risk faktörleri algısının ilköğretim öğrencilerinin umutsuzluğuna etkisi* (Yüksek lisans tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Tezin tam metnine Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: [tez.yok.gov.tr](#)

Çevresel Risk Faktörleri Algısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu bölüme ait ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, orijinal yüksek lisans tezinin eklerinde veya ilgili yayınlarda bulunabilir.

Bu ölçek, öğrencilerin çevresel risk algısını değerlendirmek üzere çok sayıda madde içermekte olup, bu maddeler Yeilkaya (2011) tarafından hazırlanan tezin ilgili bölümlerinde detaylandırılmıştır.